

PM 2012:141 RIV (Dnr 001-1124/2012)

Utökad undervisningstid i matematik

Remiss från Utbildningsdepartementet

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Som svar på remissen ”Utökad undervisningstid i matematik” hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Lotta Edholm anför följande.

Ärendet

Utbildningsdepartementet föreslår ändringar i skollagen, som innebär att den minsta garanterade undervisningstiden i ämnet matematik i de obligatoriska skolformerna ökas med 120 timmar.

Skälen till förslaget anges vara att mycket tyder på att svenska elevers matematikkunskaper försämrats under 2000-talet. Internationella jämförelser visar även att svenska elever får relativt få undervisningstimmar i matematik.

Bestämmelserna gällande skolans val föreslås ändras så att antalet undervisningstimmar i svenska eller svenska som andraspråk, matematik och engelska inte får minskas.

Förslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2013 och tillämpas på utbildning från och med höstterminen 2013.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret ser positivt på förslaget om utökad undervisningstid i matematik.

Utbildningsnämnden ser positivt på förslaget om utökad undervisningstid i matematik.

Mina synpunkter

För att Sverige ska kunna möta morgondagens utmaningar krävs skickliga ingenjörer, forskare och ekonomer. För samtliga yrken är matematik en grundläggande kunskap. Men sedan 1990-talet har svenska elevers resultat i matematik sjunkit. Det är därför bra att regeringen nu satsar på utökad undervisningstid i matematik.

Det är viktigt att sätta in åtgärder i tidiga åldrar, annars finns en risk att elever med bristande kunskaper upptäcks för sent och problemen följer med från grundskola till gymnasium och vidare.

Stockholms stad har satt in flera åtgärder för att höja kunskapsresultaten i matematik. Många skolor i staden har på olika sätt arbetat med att utveckla sin matematikundervisning, både med ökande samplanering mellan lärare, kompetensutveckling av lärare, uppföljning i gymnasieskolorna av grundskolebetygen, samrättning av nationella prov samt analyser av överensstämmelse mellan nationella prov och betyg. Detta långsiktiga arbete fortsätter och utvecklas. Det är välkommet med ytterligare satsningar för att lyfta denna viktiga fråga. Det är även positivt att förändringarna åtföljs av en statlig finansiering genom en höjning av det allmänna bidraget till kommunerna.

Det är önskvärt om timplanen för grundskola och grundsärskola kan harmoniseras så att den garanterade undervisningstiden blir lika. Detta skapar bättre förutsättningar för eleverna att nå målen, samtidigt som det underlättar ett inkluderande arbetssätt.

För att denna satsning ska falla ut så bra som möjligt krävs att skolorna själva analyserar vilka insatser som är mest effektiva och stimulerar alla elever på bästa sätt. Det är viktigt att undervisningen i möjligaste mån är individanpassad utifrån elevernas behov.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Som svar på remissen ”Utökad undervisningstid i matematik” hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 17 oktober 2012

LOTTA EDHOLM

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Promemoria ”Utökad undervisningstid i matematik”

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet Daniel Helldén (MP) enligt följande.

Det som avgör om fler undervisningstimmar i matematik också leder till förbättrade resultat och ett mer gynnsamt matematiskt lärande är vad vi fyller dessa timmar med för innehåll. Vi ser positivt på den satsning som Skolverket velat göra på ett större kollegialt lärande för att lärarna tillsammans ska utveckla sin kompetens och undervisningens kvalitet. Internationella undersökningar visar att det är en mycket effektiv metod för att höja resultaten i skolan. Vi tror också att matematik i större utsträckning måste erbjudas eleverna på det språk som eleverna kan bäst. Stockholm bör därför utveckla den tvåspråkiga matematikundervisningen.

Generellt sett, är timplanen ett trubbigt instrument att styra skolan med. Alldeles säkert kommer fler matematiktimmar att gynna ett flertal elever. Men vi har också elever som säkert hade gynnats av fler timmar i något annat ämne, som svenska eller engelska. En mer flexibel timplan hade möjliggjort en mer individuellt anpassad skolgång. Då tror vi att fler hade nått upp till kunskapsmålen i fler ämnen.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av Stefan Nilsson och Daniel Helldén (båda MP) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (MP) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Utbildningsdepartementet har i en promemoria presenterat förslag om utökad undervisningstid i matematik. Förslaget har skickats på remiss till bl.a. Stockholms stad.

Utbildningsdepartementet föreslår ändringar i skollagen, som innebär att den minsta garanterade undervisningstiden i ämnet matematik i de obligatoriska skolorna ökas med 120 timmar.

Skälen till förslaget anges vara att mycket tyder på att svenska elevers matematikkunskaper försämrats under 2000-talet. Internationella jämförelser visar även att svenska elever får relativt få undervisningstimmar i matematik.

Bestämmelserna gällande skolans val föreslås ändras så att antalet undervisningstimmar i svenska eller svenska som andraspråk, matematik och engelska inte får minskas.

Förslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2013 och tillämpas på utbildning från och med höstterminen 2013.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 24 september 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ser positivt på förslaget om utökad undervisningstid i matematik.

Resultatutvecklingen i matematik har de senaste åren varit oroande i både riket som stort och i Stockholms skolor och en utökad undervisningstid bör förbättra elevernas möjlighet att nå kunskapsmålen. Stadsledningskontoret vill dock understryka att detta bara är en liten del av de åtgärder som krävs för att vända den negativa resultatutvecklingen i ämnet. Staden har tagit del av många av de statliga satsningar som erbjudits och har dessutom genomfört en rad egna projekt för att utveckla och förbättra undervisningen för en högre måluppfyllelse. Detta är ett arbete som behöver fortsätta obeaktat undervisningstiden.

Stadsledningskontoret instämmer i promemorians slutsatser om att det är viktigt med åtgärder i de yngre åldrarna. Ett problem idag är att de bristande kunskaperna i ämnet upptäcks för sent vilket medför att problem med matematikkunskaperna följer med hela vägen upp i skolsystemet till såväl gymnasieskola som vuxenutbildning.

En ökning av den garanterade undervisningstiden i matematik innebär ett utökat åtagande för skolhuvudmännen, såväl kommunala som fristående. Stadsledningskontoret ser positivt på att förändringarna åtföljs av en statlig finansiering genom en höjning av det allmänna bidraget till kommunerna.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att remissen om ”Utökad undervisningstid i matematik” får anses besvarad med vad som sagts i detta tjänsteutlåtande.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 27 september 2012 att överlämna tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Lotta Edholm m.fl. (FP), Christoffer Järkeborn m.fl. (M), Helen Törnqvist (C) och Erika Svanström (KD), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Per Olsson m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 11 september 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på förslaget om utökad undervisningstid i matematik.

Det är knappast troligt att en enda åtgärd är den som kommer att skapa förutsättningar för att fler elever uppnår kunskapsmålen i matematik. Samtidigt ska alla tänkbara vägar prövas och utökad undervisningstid är en av dem.

Stadens skolor har under de senaste åren tagit del av många av de statliga utvecklingsinsatser som erbjudits. Även egna projekt har genomförts för att öka elevernas måluppfyllelse i matematik. Många skolor i staden har därför på olika sätt arbetat med att utveckla sin matematikundervisning, både med ökande samplanering mellan lärare, kompetensutveckling av lärare, uppföljning i gymnasieskolorna av grundskolebetygen, samrättning av nationella prov samt analyser av överensstämmelse mellan nationella prov och betyg. Detta långsiktiga arbete fortsätter och utvecklas. En utökad undervisningstid i matematik ser förvaltningen som ytterligare en åtgärd för ökad måluppfyllelse.

Det är önskvärt om timplanen för grundskola och grundsärskola kan harmoniseras så att den garanterade undervisningstiden blir lika. Detta skapar bättre förutsättningar för eleverna att nå målen, samtidigt som det underlättar ett inkluderande arbetssätt.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen och att beslutet omedelbart justeras.

RESERVATIONER M.M.

Utbildningsnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Lotta Edholm m.fl. (FP), Christoffer Järkeborn m.fl. (M), Helen Törnqvist (C) och Erika Svanström (KD) enligt följande.

För att Sverige ska kunna möta morgondagens utmaningar krävs skickliga ingenjörer, forskare och ekonomer. För samtliga yrken är matematik en grundläggande kunskap. Men sedan 1990-talet har svenska elevers resultat i matematik sjunkit. Det är därför bra att regeringen nu satsar på utökad undervisningstid i matematik. För att denna satsning ska falla ut så bra som möjligt krävs att skolorna själva analyserar vilka insatser som är mest effektiva och stimulerar alla elever på bästa sätt. Det är viktigt att undervisningen i möjligast mån är individanpassad utifrån elevernas behov.

Särskilt uttalande gjordes av Per Olsson m.fl. (MP) enligt följande.

Det som avgör om fler undervisningstimmar i matematik också leder till förbättrade resultat och ett mer gynnsamt matematiskt lärande är vad vi fyller dessa timmar med för innehåll.

Miljöpartiet ser positivt på den satsning som Skolverket velat göra på ett större kollegialt lärande för att lärarna tillsammans ska utveckla sin kompetens och undervisningens kvalitet. Internationella undersökningar visar att det är en mycket effektiv metod för att höja resultaten i skolan. Vi tror också att matematik i större utsträckning måste erbjudas eleverna på det språk som eleverna kan bäst. Stockholm bör därför utveckla den två språkiga matematikundervisningen.

Generellt sett, är timplanen ett trubbigt instrument att styra skolan med. Alldeles säkert kommer fler matematiktimmar att gynna ett flertal elever. Men vi har också elever som säkert hade gynnats av fler timmar i något annat ämne, som svenska eller engelska. En mer flexibel timplan hade möjliggjort en mer individuellt anpassad skolgång. Då tror vi att fler hade nått upp till kunskapsmålen i fler ämnen.